

Financial Risk & Regulation

A Magyar Nemzeti Bank a közelmúltban két új ajánlást adott ki a bankokra, illetve a tőkepiaci intézményekre

Hírlevél – 2019. december

A Magyar Nemzeti Bank által a közelmúltban kiadott ajánlások közül kettő, bankokra és tőkepiaci intézményekre vonatkozó ajánlás legfontosabb előírásait mutatjuk be jelen hírlevelünkben. Ezen ősszel kiadott ajánlásokból egy már most is alkalmazandó, egy pedig jövő év elejétől.

1. A kiemelten magas kockázatúnak minősülő kitettségek típusainak meghatározása

A Magyar Nemzeti Bank a 2013. június 26-i 575/2013/EU európai rendelet (CRR) hatálya alá tartozó, magyarországi székhelyű, sztenderd tőkekövetelmény számításra alkalmazható hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozóan ajánlást adott ki, amelynek fókuszában a magas kockázatúnak minősülő kitettségek típusainak meghatározása áll. Az ajánlás alapját az Európai Bankhatóság (EBH) fogalmi meghatározásai képezik. A kiemelten magas kockázatú tételek keretszabályait a CRR 128. cikke tartalmazza, az ajánlás ennek részletszabályait mutatja be. Az MNB az ajánlás alkalmazását 2020. január 1-től várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Kiemelkedően magas kockázatú kitettségek – tételes lista

A CRR 128. cikk (2) bekezdése szerint magas kockázatú kitettségek közé sorolandók a kockázati tőke-társaságokban fennálló befektetések, illetve a részesedés jellegű, nem tőzsdéi befektetések (private equity, magántőke). Az ajánlás kiter a stratégiai üzleti kapcsolatok kialakítása céljából tartott befektetésekre, illetve a spekulatív ingatlanfinanszírozásra is, amely utóbbival egy korábbi MNB ajánlás (10/2017 (VIII.8)) foglalkozik részletesen.

A kockázati tőke-társaságokban fennálló befektetéseket az MNB részletesen meghatározza, így többek között ide tartoznak bizonyos tőzsdén nem jegyzett, nem hitelviszonyt megtestesítő kitettségek, amelyek célja újonnan alapított vállalkozások finanszírozása (pl. termékfejlesztés).

Private equity-nek tekintendők egyes tőzsdén nem jegyzett, nem hitelviszonyt megtestesítő kitettségek, amelyek befektetések célja nyereség elérése például tőkeáttételes kivásárlás vagy első nyilvános részvénykibocsátás útján.

Az MNB felhívja a figyelmet a kitettségek kapcsán a tartalom a forma felett alapelvre, azaz ha jogilag ugyan hitelviszonyt megtestesítő a kitettség, de gazdasági értelemben nem, akkor az is a fenti meghatározások körébe eshet.

További kiemelkedően magas kockázatú kitettségek

A CRR keretszabálya szerint azon kitettségek is kiemelkedően magas kockázatúak, ahol nagy a kockázata annak, hogy az adós nemteljesítése következtében veszteség merül fel, vagy egy kitettségnél ezt lehetetlen megfelelően megállapítani. Az MNB elvárja, hogy az intézmény kiemelkedően magas kockázatúnak minősülő, de a CRR 128. cikk (2) bekezdésében tételesen felsoroltak közé nem tartozó elemek azonosítása érdekében megfelelő szabályokat és folyamatokat alakítson ki.

Az MNB ajánlása alapján kiemelkedően magas kockázatúnak tekintendők azok a kitettségek, amelyeket a kockázati tényezők olyan szintjei és tartományai jellemzik, amelyek nem szokásosak az azonos kitettségi osztályba tartozó más kötelezettek vagy tranzakciók esetében, azaz nemcsak a kockázat abszolút mértéke, hanem a relatív nagysága (is) fontos.

Az ajánlás szerint ilyen kockázati körbe tartozhat különösen a pénzügyi és nem pénzügyi eszközökbe – kivéve az ingatlant, mivel arra a 10/2017 (VIII.8) MNB

ajánlás vonatkozik – történő spekulatív befektetések finanszírozása, ha kötelezett nemteljesítése esetén kiemelten magas a veszteség kockázata (például az elégtelen piaci likviditás vagy a finanszírozott objektum árának magas volatilitása miatt).

Továbbá az MNB bizonyos esetekben (pl. adós, kibocsátó bármelyik kitétsége 150%-os kockázati súlyt kap) elvárja annak megfontolását, hogy az intézmény egy adott kibocsátóhoz kapcsolódó összes tőkekitettséget kiemelten magas kockázatú tételnek minősítse.

Amennyiben az intézmény az MNB ajánlás 7-9. pontjain kívül további kiemelten magas veszteségi kockázatú kitétségtípust azonosít, úgy az azonosítást követő hónap 20. napjáig erről az ERA rendszeren keresztül értesíteni kell az MNB-t.

2. A tőkepiaci intézmények személyes ügyletekre vonatkozó belső szabályai

Az ajánlásban olvasható elvárások a piaci visszaélések megelőzését hivatottak elősegíteni. A tőkepiaci intézmények személyes ügyleteire vonatkozóan kulcsfontosságúak az ügyfél szempontjából hátrányos érdek-összeütközések, illetve az összeférhetlenségi helyzetek azonosítását, kezelését, valamint megelőzését célzó eljárások. Az ajánlás alkalmazása a befektetési vállalkozásoknak, a befektetési szolgáltatási tevékenységet végző vagy kiegészítő szolgáltatást nyújtó hitelintézeteknek, a csak zártkörű alapokat kezelő alapkezelők kivételével a Kbtv. hatálya alá tartozó befektetési alapkezelőknek, illetve a Bszt. vonatkozó pontja szerinti kereskedési helyszínek kötelező. Az MNB az ajánlás alkalmazását már 2019. november 1-től elvárja az érintett pénzügyi szervezetektől.

Jelen hírlevelünkben a befektetési szolgáltatást nyújtó hitelintézetekre, a befektetési szolgáltatókra, illetve a befektetési alapkezelőkre vonatkozó előírásokat mutatjuk be a következőkben:

A befektetési szolgáltatót és a befektetési szolgáltatót végző hitelintézeteket érintő személyes ügyletekre vonatkozó elvárások

– Az MNB elvárja, hogy az azonosított releváns személyek¹ személyes ügyletkötésre² irányuló megbízásaihoz, kivéve az állampapírokat és kollektív befektetési értékpapírokat, **előzetes engedély szükséges**, 1 munkanapra maximalizált érvényességi időtartammal.

- Az intézménynek szabályoznia kell az érintett pénzügyi eszközök tartási idejét is, amelynél (kivéve az állampapírok és kollektív befektetési értékpapírok) a **30 napos tartási kötelezettség** az elvárt. Az MNB ajánlása szerint az ennél rövidebb futamidejű pénzügyi eszköz vételét meg kell tiltani ezen személyek számára.
- Az azonosított releváns személyek azonosítását, definiálását és felülvizsgálatát, valamint a személyes ügyleteikkel kapcsolatos feladatokat független terület hatáskörébe szükséges utalni, amely terület rendszeres jelleggel, legalább éves szinten köteles beszámolni a vezető testületnek.
- Az intézménynek az azonosított releváns személyek személyes ügyletei kapcsán **legalább negyedéves rendszerességgel**, dokumentált vizsgálatot kell végrehajtania.
- Az MNB elvárja, hogy az azonosított releváns személyek és más ügyfelek szabályozott piacokon és multilaterális kereskedési rendszereken kívül adott megbízásait ne párosítsa közvetlenül az intézmény.
- A **pozitív megkülönböztetés (pl. kedvezőbb díj) és kedvezőbb feltételek biztosítása csak akkor engedélyezett**, ha az racionálisan indokolt, és a befektetési szolgáltatás nyújtásának hatékonyságával és jövedelmezőségével összefügg.
- A személyes ügyletek nyilvántartásának mindenképpen ki kell terjednie az alábbi tartalmi elemekre: az ügyletkötő személye; az ügyletkötés tárgya, mennyisége, ára, ideje és kereskedési helyszíne. A szolgáltatónak biztosítania kell az egyedi lekérdezhetőséget, illetve az egyértelmű beazonosíthatóságot is.

A befektetési alapkezelőt érintő személyes ügyletekre vonatkozó elvárások

– Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a **személyes ügyletkötésre irányuló megbízások**, néhány kivétellel, **előzetes engedélyhez kötöttek**, melyek érvényességi ideje 1 munkanapban van maximalizálva. Kivételek lehetnek az állampapír, a nem az érintett befektetési alapkezelő által kezelt kollektív befektetési értékpapírok, vagy a bármely alapkezelő által kezelt zártkörű kollektív befektetési értékpapírok.

¹ Azonosított releváns személy: a Befektetési szolgáltató mindazon releváns személyei, akik esetében megállapítható az összeférhetlenséget vezető tevékenységbe való érintettség, illetve a MAR 7. cikk (1) bekezdése szerinti bennfentes információhoz vagy más, ügyfelekkel vagy nevükben kötött ügyletekkel kapcsolatos bizalmas információhoz való hozzáférés lehetősége.

² Személyes ügylet: a 2017/565/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 28. cikkében meghatározott fogalom: a releváns személy szakmai tevékenységi körén kívül jár el, a saját számlájára, vagy olyan személy számlájára akivel családi vagy egyéb kapcsolatban van, illetve olyan személy számlájára, akinek a releváns személlyel való kapcsolata folytán a releváns személynek közvetlen vagy közvetett anyagi érdeke fűződik az ügyletkez.

- Az azonosított érintett személyek³ esetében a befektetési alapkezelőnek az általa kezelt nyilvános befektetési alapok vonatkozásában **legalább 12 hónapos tartási kötelezettséget** kell meghatározni a személyes ügyletkötési⁴ korlátozásokban.
- Az MNB elvárja, hogy az azonosított érintett személyek személyes ügyleteiben érintett pénzügyi eszközök **tartási ideje** (bizonyos, az első pontban már felsorolt kivételekkel) **legalább 30 napos legyen**. Ennél rövidebb futamidejű pénzügyi eszköz esetében vételi irányba személyes ügyletkötési tilalmat kell előírni az azonosított érintett személyek részére.
- Az azonosított érintett személyek azonosítását, definiálását és felülvizsgálatát, valamint a személyes ügyleteikkel kapcsolatos feladatokat független terület hatáskörébe kell utalni. A felelős terület rendszeres jelleggel, legalább éves szinten köteles beszámolni a vezető testületének.

Az ajánlások, illetve egyéb pénzügyi intézményeket érintő regulációk értelmezésében, alkalmazásában a KPMG szakértői szívesen állnak az Önök rendelkezésére. Amennyiben bármilyen kérdésük merülne fel az új előírásokkal kapcsolatban, illetve hogy az konkrétan hogyan érintheti az Önök intézményét, akkor keressenek minket bizalommal. Összetettebb / átfogóbb igények esetén örömmel adunk ajánlatot kapcsolódó tanácsadói szolgáltatásainkra.

- 3 Azonosított érintett személy: a Befektetési Alapkezelő mindazon érintett személyei, akik esetében megállapítható az összeférhetlenséghez vezető tevékenységben való érintettség, illetve a MAR 7. cikk (1) bekezdése szerinti bennfentes információhoz vagy más, a kollektív befektetési formákkal kapcsolatos, illetve a kollektív befektetési formákkal vagy a kollektív befektetési formák nevében, azok részére kötött ügyletekkel kapcsolatos bizalmas információhoz való hozzáférés lehetősége.
- 4 Személyes ügylet: a Kbtv. 28. § (1) bekezdésben meghatározott fogalom, amely egyforma a befektetési szolgáltatást nyújtóknál hivatkozott fogalommal.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes partner

M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter igazgató

M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Steiner Johanna menedzser

M: +36 70 978 9641
E: johanna.steiner@kpmg.hu

Wieder Gergő menedzser

M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

KPMG.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást. A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegy.

© 2019 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.